

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
ucca 2. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal,
könyvtár és jegyiroda: Aradi
ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw
Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

SZERDA 1927 JUNIUS 1

III. ÉVFOLYAM, 125. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25.
Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér.

Elég volt a Tótágasból.

E sorok írója se nem látta, se nem olvasta Mészöly Gedeon szinpadí szatiráját, ennél fogva joga volna rá, hogy a védelmébe vegye. Ez persze különös jogcim a védelemre, de semmivel se különösebb arra, mint a támadásra. Ha tíz, husz, száz, kétszáz politikus tótágast állhat egy szindarab miatt, amelyet nem ismer s amelynek talán a szerzőjéről se tud semmit, esetleg a nevét se hallotta eddig, — akkor e sorok írójától se volna vakmerőség, ha arra figyelmeztetné a haragos politikusokat, hogy Mészöly Gedeon magyar tudós, akit emiatt a dolog miatt még akkor se volna szabad statáriális elbánás alá vonni, ha hibázott volna. Végre politikusokkal is megesett már néhányszor, hogy sokkal végzetesebb hibákat követtek el, mint egy nem sikerült szinpadí szatíra, de a politikusok hibáiból nem igen szokott fejvesztés lenni, — vagy ha igen, legfeljebb egy-két ujságíró csuknak be érte, közörmre, természetesen.

Eszünk ágában sincs Mészöly Gedeont megvédeni. Mészöly Gedeon kétségtelenül hibázott, akár naivságból, akár gondatlanságból. Olyan régi vágású konzervatív embernek, mint ő, akinek bizonyára nem tartozik a kedvenc írói közé se Anatole France, se H. G. Wells, tudnia kellett volna azt, hogy Magyarország a szabadság klasszikus földje ugyan, de azért Kazinczy Ferencet megakarták nótáztatni a vármegyék, mint nyelvújítót és tán föl is irtak ellene a diétához. Igazán nem lehet kívánni, hogy e tekintetben ma jobb legyen a helyzet, mint százhusz évvel ezelőtt volt, amikor egyéb tekintetekben sem jobb. A magyar nyelv tanárának számot kellett volna vetnie vele, hogy Magyarország nem Franciaország, ahol meg lehetett írni *A pingvinek szigetét* és nem Anglia, ahol H. G. Wells az egész világ füle hallatására vágja a szemébe házájának India kifosztását és rablánc-tartását. De ha erre nem gondolt Mészöly Gedeon, gondolnia kellett volna — Szekfü Gyulára.

Mészöly Gedeon hibázott, de nem abban, amiért olyan hangos szóval kárhoztatják. Mégis levonta a konzekvenciákat, visszavont mindent, bocsánatot kért mindenkitől. Mit akarnak még? Az egyetemeket akarják bezárni, azért, mert a bűnös véletlenül egyetemi tanár? Az egyetemmel máskor, korábban kellett volna foglalkozni, *elvi alapon* és országos érdekből. Ilyen közszellem mellett egyébként igazán sajnáljuk, hogy a szerző nem forgalmi adóellenőr, mert akkor talán az eset a forgalmi adó eltörlését vonná maga után. A kultuszminisztert akarják megbuktatni, azért azt az abszolút korrekt választ adta, hogy ő abba bele nem szólhat, miről ír szindarabot egy egyetemi tanár, miről nem? Ha a kultuszminiszter, akinek működéséről *mi* meg-meg szoktuk mondani a véleményünket, nem ezt a választ adta volna, hanem azt helyezte volna kilátásba, hogy kérekbe fogja törelni, vagy a Pegazus farkára köttetni a vádlottat, akkor egy percig se érdemelné meg, hogy a helyén maradjon. A gondolat szabadságnak ennyi védelme még ma is kötelessége a magyar kultuszminiszternek. Mit akarnak tehát még a haragos politikusok? Népgyűléseket tartanak? Miért, ki ellen, kinek az érdekében? Nincs az országnak egyéb baja, mint haditáncot járni egy kis odaégett szalonrás rántotta körül? Mi nem mondjuk azt, hogy a kisczarda-társadalom becsülete szabad préda, — nem, az éppen olyan szent,

mint a többi társadalmi osztály becsülete, mint akár a grófoké, akár a munkásoké, akiket elég gyakran sértegetnek, nem a szegedi szinpadon, hanem az ország szinpadán, nem is félreérthetően, hanem egészen félreérthetetlenül. El kell ismerni, hogy a munkásképviselek tiltakoznak is ellene, — de rendszerint eredménytelenül. A kisczardák képviselőinek is joguk volt tiltakozni, de a további demonstrációnak nincs semmi értelme s legjobb gyors pertörléssel élni, — éppen a kisczarda képviselők érdekében. Mert mit szólnának hozzá, ha egyszerre elébük állana a hívó szónak engedve a történelmi nevű kisczardavezér szellemé és azt mondaná: »Akik

életetekkel és véretekkel védelek egy egyetemi tanár ellen, amikor meghaltam, hol voltatok akkor, mikor a különítmények vetettek rám lest és a vonat kazánjába akartak dobni?« És mi lenne, ha a kisczardák százszázai eléjük állnának a kisczarda-képviselőknek és azt kérdeznék tőlük: »Hová tettétek a mi nagy vezérünk, a mi nagyatádi Szabó Istvánunk programját? Ti, akik a mi vezéreinknek mondtatok magatokat, megcsufoltátok a mi igazi vezérünk emlékét, most kereszties hadjáratra hívtok bennünket, noha az nem ígért nekünk semmit és nem vett el tőlünk semmit, se bizalmat, se reményt, se hitet.«

A nyílt választás másodszor is győzött Zalaegerszegen.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

A közigazgatási bíróság megsemmisítette Kray István báró mandátumát és mindjárt az új választás kiírása után olyan hangok hallatszottak: *Farkas Tibor nem győzhet Zalaegerszegen...* A hangok jól voltak informálva, Farkas Tibor ajánlái 400-al többen írták alá, mint az egységespárti Kray Istvánét, — de azért a nyílt választás fölényes győzelmet aratott Zalaegerszegen másodszor is.

A kerület 71 községét tábori telefonrendszerrel szerelték fel, minden községbe katonaságot vezényeltek és megjelent a kerületben az az alezredes is, aki megjelent Monoron, ahol Pakotsot buktatták el, megjelent Oroszáján, ahol Nagy Vincét buktatták meg és megjelent Félegyházán, ahol Horváth Zoltánt buktatták meg. Megjelent minden ellenzéki kerületben és mindegyik kerületből fölényes egységespárti győzelmet jelenthettek. Az alezredes pedig mindenütt kijelentette, hogy csak mint magánember tartózkodik a kerületben. Zalaegerszegen sem volt semmiféle in-

cidens.

Természetesen Kray István báró szavazói járulhattak először az urnákhoz és dél felé már 1000 szóval vezetett. Délután fél 5-re 700 szóra csökkent előnye, majd ez a szám állandóan nőtt. Nyílt szavazás volt.

A választás végül is Kray István báró győzelmével végződött, akire 7327 szavazatot adtak le Farkas Tibor 5644 szavazatával szemben és így Kray Istvánt 1683 szótöbbséggel választották meg.

A harc tulajdonképpen Zalaegerszegen dőlt el. A vidéken mindenütt Farkas Tibor volt előnyben, mert Farkas 5279 szavazatával szemben Kray csak 4636 szavazatot kapott. A Farkas javára mutatkozó előnyt teljesen megsemmisítette a zalaegerszegi szavazatok aránya, mert Zalaegerszegen Krayra 2691, Farkasra 365 szavazatot esett. Farkas Tibor különösen három községben volt nagyon erős. Söjtörben az arány 506:34, Alsóbagodon 117:11, Felsőbagodon 91:2 volt Farkas Tibor javára.

Kedden délután aláírták a cseh-magyar kereskedelmi szerződést.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Prágából jelentik: Ma délután a külügyminisztériumban aláírták a csehszlovák-magyar ke-

reskedelmi szerződést. Magyar részről dr. Nickl Alfréd, cseh részről Friedmann dr. követségi tanácsos írták alá a szerződést.

Lángokban a prágai Komédia-színház.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Prágából jelentik: A Vencel-téren levő Komédia-színház ma este kigyulladt. Mire a tűzoltók megérkeztek, a lángok már a szinpadra és a menyezetre is átrjedtek. Mire

sikerült a tüzet lokalizálni, három tűzoltó és két asszony súlyos égési sebeket szenvedtek. A színházban ma nem volt előadás. Az anyagi kár rendkívül nagy és azt hiszik, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

Elkobozták a bukaresti lapokat, mert beszámoltak a román kormányválságról.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Bukarestből jelentik: A politikai helyzet egyre zavarosabb. Tegnap este úgy látszott, hogy a nemzeti egység kormányának megalakítása elé nem gördülnek akadályok, mára azonban kiderült, hogy Averescu nem hajlandó kiadni a hatalmat kezéből.

Averescu lapjai egyöntetűen a koalíció ellen foglalnak állást. A liberális sajtó szerint a román bel- és külpolitikai helyzet any-

nyira zavaros, hogy a jövő feladatainak elvégzésére csakis a nemzeti egység kormánya vállalkozhat. Beavatott körök szerint Averescu Goga Oktávián beszélte le a koalíciós kormány megalakításáról.

A reggeli lapokat, melyek teljes részleteséggel számoltak be a politikai helyzetről, elkobozták. A lapok másodszor is megjelentek, de a politikai helyzetre vonatkozó közlés cenzurázva volt.